

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1869

Vita Sancti Juniani Monachi et Confessoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67915)

- A *primum conditas fuisse assertit a B. Rodulpho anno 1102. Verum Miltarelli et Costadoni e Camaldulensium Ordine, scriptores insignis vastissimique operis Annalium Camaldulensium, ediderunt (a) Constitutiones anno 1080 a B. Rodulpho scriptas, alterasque (b) confectas anno 1085. Porro in prioribus cap. xxx præscribitur, ut si quis Camaldulensis in loco de Fonte-bono obierit, ad eremum sepeliendus deferatur. Justum est enim ut habeat sepulcrum suæ migrationis, ubi habitaculum habuit solitariæ sanctitatis. In posterioribus (c) idem præscribitur, et eadem datur ratio.*
- k Quo tempore hæc facta sint, num. 19 Commentarii expositum fuit.
- l Circa hanc inventionem nonnihil diversus est ab hac narratione Collinus, miraculis et visionibus ultra modum abundare gaudens. Hæc prætermittere lubet. Quare vero idem Collinus Amelium præpositum omittat, et Rammulpho præposituram assignet, non mihi patet.
- m De hoc canonicorum collegio plura habet Gallia Christiana (d).
- n Legesis quæ de hoc tempore num. 18 Commentarii prævii deducta sunt.
- B o De hac ecclesia dictum est num. 19.

VITA SANCTI JUNIANI

Monachi et Confessoris.

Ex Ms. Codice Cluniacensi.

PROLOGUS.

Utilitas vitam Sanctorum,

a

Quoties ad narrandas virtutes Sanctorum cunjuslibet mens insonare voluerit, primitus de toto cordis adnisi eorum habitorem a debet obnoxia et humili prece deprecere; ut qui illis contulit virtutum abundantiam vel triumphum, nobis famulis suis ad eas narrandum vires tribuat, unde fidelium corda ad imitandum eorum opera fidelius accendantur; cum constet quod ad amorem cœlestis patriæ, non minus exemplis bonorum operum, quam prædicationis verbo animæ excitentur: ideoque dum de Sancti viri Juniani vita vel conversatione nobis sermo exoritur primum omnium qualiter vel quibus rebus ejus conversio ad Dei Omnipotentis notitiam cœpit exrescere, ponatur exordium.

C

ANNOTATA.

a Hæc, nisi ad verbum saltem quoad sententiam, hausta sunt ex prologo Vitæ S. Hilarionis, conscripta a S. Hieronymo. Vitæ ampliori, quam sæpius in Commentario laudavi, deest omnis prologus.

VITA

Tempore Clodovei regis Francorum

a

b

c

Cum valde in Galliarum vel Aquitaniæ provinciæ terminis sæva sub Gothorum rege Alarico a principe Ariana hæresis sectaretur, b et Francorum gens eo tempore gentilitatis teneretur errore, prædicante S. Remigio c Remensis urbis episcopo, Clodoveus rex Francorum cum multa

gentilium turba superstitiosa ac funesta ad baptismi gratiam convolvavit; qui mox cunctam gentem Francorum ad baptismatis partem exhortari ut sub leve jugum Christi fortia colla dulci onere delegarent*; qui mox, cum sacerdotibus d Christi præeunte gratia inito consilio, ut gens hæretica a Christianorum repelleretur dominatu, bellum cum supra dicto rege Alarico in Pictavorum terminis e indidit; moxque divino fultus auxilio, Ariarum interfecto principe cum suis satellitibus, a Galliarum atque Aquitanorum finibus ejus superstitionis abstulit* dogma, et cunctis unius veræ fidei Christianæ catholicæ religionis instituit disciplinis.

D

* Vita amplior delegaret d

* Vit. amp. sustulit

3 Sub eo fere tempore vir nobilis Amandus nomine, illustris f ortus natalibus, Euangelii non surdus auditor, relictis omnibus, in vastæ solitudinis g agro cujusdam viri nobilissimi sanctæ memoriæ Ruricii h Pontificis, cujus nominis vocabulum Commodoliacus dicitur, sibi haud grande tuguriolum, in quo remotiorem vitam duceret, visus est construxisse. Sed cum in eodem loco vitam virtutibus plenam duceret, ibi a pastore reperitur. Mox ut ad prædicti agri dominum ejus fama se intulit, pro opportunitate prædicti viri cellulam parvulam ei construi jussit: in qua cum solitariam vitam duceret, antiqui hostis certamina, ut fertur, non modica toleravit.

S. Amandus factus est eremita in agro Lemo-vicensi;

f

g

h

E

4 Tunc prædictus religiosus puer Junianus, relictis parentibus, hoc modo canere* cupiens, ut ab æternæ patriæ hæreditate minime privaretur, et prædicti viri Amandi institutis se Christi notitiæ commendare cupiens, ejus fores pulsare, ut sibi aperiretur, cœpit. Ad quas fores cum cognovisset eum esse, vir Dei æstimans ne illusio aut tentatio diabolica adfuisset, aliquandiu i se sub silentio dedit, nec tamen mox ei patefecit ingressum, donec probaret cujus rei causa prædictus venerabilis puer ad ejus cellulam accessisset. Sed agnitione comperta, mox eum cum gaudio suscepit, ac viam salutis ostendit. Quare Junianus tanta in humilitate tantaque sanctitate, opitulante Domini misericordia, excrevisse noscitur, ut non solum magistri imitator existeret, sed etiam amore divino succensus magistri vitam virtutemque succenderet k. Igitur iisdem diebus cum hujus Amandi obitu appropinquaret, felici decessu migravit ad Dominum; multos tamen, ut fertur, suo salvavit exemplo.

cui magistro S. Junianus se credidit; * Ex vita amp. currere

i

k

F

5 Post cujus obitum prædictus venerabilis vir Junianus in ejus cellula longo spatio temporis solitariam vitam duxit, cumque multis virtutibus polleret, quodam tempore coluber miræ magnitudinis l juxta ejus cellulam apparuit. Quo dum multi ob sanandos diversorum morborum incursum ad prædicti viri cellulam et commendandos se in ejus orationibus desiderarent accedere, a prædicta immani bestia lacerarentur, et non solum homines, sed etiam et pecora, quæ contingere poterat, sua sævitia devastabat. Coniuncti in unius* e vicinis locis uterque sexus hominum, prædictum Dei famulum deprecabantur, ut hanc bestiam suis orationibus ab eorum finibus depelleret, ne amplius in loco dispensia generaret, et eis præberet aditum, qualiter ad suam cellulam liberius haberent accessum. Quorum compulsus orationibus, vir Dei Spiritus Sancti fretus auxilio, cum hanc immanem bestiam de habitaculo suo prospiceret procedentem, extensa dextera vexillum crucis adversus eam opposuit, præci-

Mortuo magistro, S. Junianus fugat horrendum colubrum, l

* lege unum

(a) Tom. III, Append., col. 512. — (b) Ibid., col. 542. — (c) Ibid., col. 546. — (d) Tom. II, p. 552.

piens

A piens in nomine Domini nostri Jesu Christi, ut in eisdem locis ulterius habitare non præsumeret, nec malum cuiquam ingereret, antequam in maris pelagus cursum arriperet. Qui mox ad viri Dei imperium, multis cernentibus, relicto suo habitaculo, de eodem loco discessit, et per Pictavorum territorium *m* usque ad maris Oceani fluctus est ingressus. Prima itaque sanctissimi viri Juniani virtutum hæc materia vel testimonium fuit.

ope miraculosa aquæ pestem sedat;

n

deest gratia

B 6 Ut autem adsolet delicta populi ultio divina subsequi, eo tempore in Pictavorum finibus gravis pestilentia *n* clades multam partem ejusdem populi noscitur consumpsisse: nam cum prædicta plebs se cerneret interire et sæpe dicti Juniani opinio longe lateque tenderetur, multi se hoc videntes intire periculo, ad prædicti viri conveniunt cellulam, petentes ut eis aquam, quæ ei Domini fuerat collata, benedictam traderet, per quam imminens periculum ejus orationibus evaderent. Qui mox eisdem respondit, aliam se non habere aquam, nisi quam vicinus amnis, cujus nomen Vienna dicitur, ministraret. Sed cum illi persistentes peterent, et prædictus vir jejuniis et orationibus ac vigiliis suum corpusculum fatigaret, mane exorto lucis crepusculo, vidit in sua cella *o* ex rupis latere aquam uberius fundi, quam vir Dei cum gratiarum actione hauriens, et omnipotenti Domino benedicens, populo petenti detulit. Quibus ex fide suscipientibus, omnes qui ex eadem aqua suxerunt, suprascriptæ mortis periculum evaserunt; et illis ex ipsa aqua secum in suis regionibus deferentibus, quanti ex ipsa potum contigerunt, universi salutis gratiam receperunt; et supradicti viri virtutibus ac orationibus subvenientibus, per omnipotentis Domini gratiam et misericordiam a suprascripto populo hæc pestilentia clades abscessit; et multi ad ejus cellulam venientes sanitatis gratiam receperunt; plures autem procul positi ab ea clade per sancti viri benedictionem sanitati pristinae sunt restituti: nec dubitari potest ejus fuisse miraculum, qui olim antiquo populo, in eremo ob sitis inopiam clamitanti, aquam ex saxo protulit, unde ut tunc Israeliticus populus sumeret potius affluentem, et nunc famuli sui Juniani precibus ad diluendam morbi rabiem pro salute supradicti populi fons manaret ad gratiam.

C *diabolum, conatum igni se injicere, deturbat in Vignennam,*

forte auxilio

p

7 Sed cum sæpe Sanctorum miracula invidi diaboli rabies vult insequi, et providentia divinae misericordiae quantum vult facere non permittitur, dum quadam die prædictus vir sanctus infra suam cellulam solitariam vitam duceret, et ad calefaciendum suum corpusculum ante prunas resideret, mox antiquus hostis cum violenti impetu ruens, ejusdem viri sancti membra in ipsis projecit incendiis; sed non defuit divinum auxilium ad liberandum quem diaboli tentatio arripuerat ad perdendum. Mox quippe divino liberatus servitio Sanctus vir ipsam cruentam bestiam, dum cellula ejus super saxum adesset, præcipitem *p* a vertice montis per ejusdem latus in amnem Vincennam visus est demersisse, et qui antiqui quondam sui populi hostis cum curribus et equitibus et quadrigis dimersis in mare profundum, nunc per suum auxilium prædicti sui famuli Juniani hostem diabolicum dimersit in amnem et qui se in initio suæ creaturæ contra ipsum auctorem vitæ, creatorem omnium Deum, voluit præponi, nunc etiam famulum Dei Junianum conatus est per suam prosternere malitiam; sed ab ipso potius victus atque prostratus est.

8 Postquam vero se ereptum Dei omnipoten-

tis misericordia callidi hostis tentationibus intellexit, etiam divino fretus auxilio aliorum infirmitatibus compatiens, multos suis sanavit precibus *q*. Nam eodem tempore cæcus quidam ad eundem veniens, Sancti viri deprecabatur obtutus, ut dum lumen oculorum amisset, orationibus ejus mereretur cæcitatibus tenebras amittere, et oculorum recipere sanitatem. Sed cum per biduum orationi fuisset intentus, die tertio claram se lucem, auctore Domino, visus est restituisse. Nec multo post alius etiam qui claudus et surdus esse videbatur, ad hujus Sancti viri defertur cellulam, deprecans ut qui cæco lumen reddiderat, ei gressum et auditum suis redderet precibus. Sed Sanctus vir orationem fundens ad Dominum, post aliquot dies cum reverteretur, exhortatur dicens ei, quod si fide intemerata maneret in Domino, non ambigeret recipere sanitatem; factumque est, dum infirmus gressibus vellet ad propria ex jussu hominis Dei remeare, ab utraque infirmitate solutus et ambulandi vires et audiendi recepit effectum. Quanti etiam ejus orationibus ab immundis spiritibus liberati, et quanti dæmones ex obsessis corporibus ejus sunt fugati orationibus, longius esset enarrare per ordinem.

9 Quidam autem eodem tempore illustris ortus natalibus, vir nobilis Ruricius, qui alio nomine Proculus vocabatur, rerum ditatus affluentis, dum in superbiæ fastu fuisset elatus, non immerito Dei omnipotentis dispensante judicio, ei traditur qui se in superbiam primus extulerat. Humiliatus sensit quantum tumidus amisisset; sed cum per medicos ac etiam, quod gravius est, per maleficos ac præcantatores a suis fidelibus etiam et a propriis vernaculis disceretur *r*, partemque substantiæ suæ per tales consumpsisset, qui etiam dum sanitati eum vellet restituere gravius persequentes, dum ab eo uno vellet ejicere, mox, ut fertur, legio in eum ingressa est dæmonum. Sed cum a pluribus acris exagigaretur, quid etiam sui agerent, ad se reversi cogitare cœperunt, scilicet ut eum ad sancti viri Juniani cellulam perducerent, ut qui ante a medicis curari non poterat, sancti Viri orationibus sanaretur. Salubri igitur consilio inito, ad hominem Dei pergitur: hoc tantum vir Dei hortabatur, ut jejuniis et orationibus ac vigiliis insistere et elemosynas de sua substantia largas pauperibus erogaret, quia hoc genus dæmonum aliter non potest vinci, juxta quod etiam Domini nostri Jesu Christi sententiam prolatam confirmabat; sed cum ipse multas efferret pecunias ut a tanto hoste mereretur curari, hoc sanctus vir protulit in responsis, quod non erat justum, qui sua propter Deum sponte reliquerat, ut aliorum opibus ditaretur; sed quod sibi offerebatur, hoc in pauperum substantiam erogaret, quia ipse eum potens erat a tanto hoste eripere, qui ex egrediente dæmoniaco homine legionem pepulerat, et in porcos ire permiserat. Sed cum diutius fuisset oratum et pro ejus sanitate multis jejuniis et vigiliis Dominum deprecaretur, ejus meritis sanitati pristinae restituitur, et ita divina præstante misericordia, tam sanus redditur, ut jam in eo ex ipsa malignorum spirituum turba ad imperium prædicti Dei famuli nullus præsumeret ad ejus corpusculum habere regressum, sed corpore ac mente a prædicti sancti viri Juniani oratione et correctione ita est sanitati redditus, ut post decessum patruelis *s* sui sanctæ memoriæ Domini Ruricii, quondam præsulis Lemovicæ urbis, institueretur episcopus. Ac post etiam prædictus vir Dei multis pollens virtutibus per

D *cæcum, et aliterum claudum et surdum sanat;*

q

E

Ruricius juniorem, postea episcopum, liberat a legione dæmonum.

r

F

s

quadra-

A quadraginta annorum spatia in supradicto loco duxit solitariam vitam : sed quis nostrum narrare possit per singula quanta ibidem contra antiquum hostem habuisset certamina.

Moritur, se-
petitur, or-
natur tem-
plo, et mira-
culis claret.

10 Sed cum post tot labores jam misericors Dominus noster Jesu Christus eum ab hujus ærumnosæ vitæ periculis vellet in paradisi sedibus collocare, ac intra sanctorum Angelorum numerum sociare post tot temporum spatia, quibus hic laboriosam duxit in sæculo vitam, spiritum exhalavit extremum. Nedum immemor antedictus vir Ruricius seu Proculus quanta erga se prædicti viri sancti fuisset consecutus beneficia, basilicam t jussit fabricari, ubi sancta membra Beatissimi Juniani collocarentur, in quo etiam loco antea conversatio ejus fuit. Cum ex fide aliquid petitur, tanta ibidem misericordia Omnipotentis virtutum dignatur conferre præsidia, ut multi ægri ex diversis infirmitatibus ad prædictum virum Junianum venientes, sani facti discedant. Sed nos pauca de hujus virtutibus transeundo disseruimus, ut tanti viri memoriam posteris traderemus, ut qui multos sua sanavit virtute et suo ædificavit exemplo, suis nunc orationibus plebis hujus ita custos esse dignetur, ut et hic ejus suffragiis ab omnibus malis simus liberi, et in æterna beatitudine ejus mereamur precibus adæquari, præstante Domino nostro Jesu Christo, cui est honor et gloria, qui tantam gloriam præstat Sanctis suis, qui cum æterno Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. Amen. u.

B

u

ANNOTATA.

a Alaricus II, Visigothorum rex ab anno 484, initio regni sui, persecutionibus adversus Catholicos flagrantibus finem fecit; atque adeo exulibus episcopis dioceses repetere, et synodos cogere permisit. Verum cum anno 496 Clodoveus Christianæ religioni dedisset nomen, et nonnulli episcopi, qui in Visigothorum ditionibus degebant, enatum sibi inde gaudium cum concepto adversus Arianas blasphemias horrore altius manifestarent, apud Visigothos in suspicionem venerunt, et denuo faces suas agitavit persecutio.

C

b Vita amplior, quæ primo capite simillima huic est, loco sectaretur habet grassaretur, quod melius est; in eadem paulo inferius omittuntur superstitiosa ac funesta; quam omissionem contextus sane non culpatur.

c Late de his egit P. Suyskenus tomo I Octobris in Vita S. Remigii.

d Meminit Cl. vir J. Moeller, Universitatis Catholicæ Lovanii professor, in insigni suo opere de Historia medii ævi, aliquot recentiorum historicorum sententiæ, qua plures episcopos, in temporalibus Alarico subjectos, conspiracy incusant. Crimen falsum esse ostendit laudatus historicus ex ipsis locis, quos adversarii ex Gregorio Turonensi (Hist. Franc. lib. II, cap. XXXVI, lib. X, cap. XXXI et cap. IV Vitar. Pat.) repetunt. Verum ne hic locus S. Juniani Vitæ immisceatur controversiæ, animadvertisse suffecerit, ante pugnam Vocladensem, Clodoveum consilium inire non potuisse cum episcopis, qui inter Visigothos versabantur. Habuit quidem prope Turones colloquium cum Alarico, at minime cum episcopis; neque ulterius ad ipsos transgressus est. Alibi vero nihil reperio de inito hoc cum sacerdotibus consilio. S. Gregorius Turonensis Hist. Franc. lib. II, cap. XXXVII ait tantum : Igitur

(a) Lection. Antiq., Canisii, tom. I, p. 356, edit. Basnagii.

Chlodovechus rex ait suis : Valde moleste fero, quod hi Arianam partem teneant Galliarum. Eamus cum Dei adjutorio, et superatis, redigamus terram in ditionem nostram. Cumque placuisset omnibus hic sermo, etc. Verumtamen dubium esse non debet quin episcopi, aliive sacerdotes adfuerint, quoniam ex quo tempore Franci ad fidem traducti sunt, episcopi interfuerunt eorum conventibus aut placitis.

D

e Chlodovechus rex cum Alarico rege Gothorum in campo Vogladense (aut Vocladensi, Vouglé vulgo) decimo ab urbe Pictava milliario convenit. Hæc S. Gregorius Turonensis Hist. Franc. l. II c. XXXVII. Reliqua hujus pugnæ adjuncta, quæ anno 507 illigatur, eodem loco explicantur.

f Numero 9 hujus Vitæ, loco illustribus recurrit illustris. Unde ille nævus in librariorum non videtur rejiciendus.

g In Vita ampliori caput de cella Sancti Amandi Eremitæ in hæc verba sonat : Sub eo fere tempore vir nobilis, Amandus nomine, illustribus ortus natalibus, relictis omnibus, soli Deo placere ac servire desiderans, ut secretius Deo militaret, deserti loci secessum sibi in solitudine Lemovicum delegit in agro cujusdam viri nobilissimi sanctæ memoriæ Roricii pontificis, cujus nominis vocabulum Comodoliacus dicitur. Ubi turgiolium humile latenter construxit in clivo montis, in quo remotiorem vitam duceret. Qui locus a plaga orientali viginti ferme millibus ab urbe Lemovicensi sejungitur, et ab occidua quatuordecim a Pictavorum confiniis; ab australi Vigena subterlabens effluit, et a septentrionali Glana fluvius alveum nimis scopulosum habens, et pro cursu vicino alienis se undis commiscens a parte posteriori. Utriusque autem ripas rupes vastæ et prominentes coangustant et opacant, partemque situs inviam præ saxis faciunt. Hoc in loco factus est solitarius Deo soli et sibi cognitus. Vigema quæ alibi Vicenna, Vincenna, etc. dicitur, gallice audit Vienne; Glana vero nunc Glane apud Gallos appellatur.

E

h Cum ex epistolis S. Fausti Regiensis (a) videatur. Ruricius senior ante episcopatum monasticam vitam amplexus esse, Comodoliacensis agri donatio cum hoc proposito pugnare censenda foret : nisi illum agrum accepisset, aut qua episcopus, aut qua donatarius sub lege eundem in pios usus impendendi.

i Eum diu noctuque sub divo ante fores cellulæ manere fecit, scribit S. Juniani Vitæ ampliator. Quale inde festum apud Lemovicenses ortum sit, num. 21 Commentarii prævii signatur.

k Vita amplior transcederet, non succederet, habet. Illi lectioni consona sunt Officium S. Amandi, et Vita a Bernardo Guidonis confecta.

l Non sane placebit illud miraculum viris, qui rerum naturalium studio distinentur. Raro enim in Gallia colubri sex pedes in longitudinem extenduntur, et virili brachio crassiores sunt; præterea eis non competunt quæ inferius de devastatis hominibus et pecoribus asseruntur; quin imo veneni expertes sunt. Viperæ autem, quæ dentibus venenum infundunt vulneribus, potuerunt exercuisse aliquam stragem. Verum, si tres pedes in Gallis excedant, miram magnitudinem jam obtinent; earum vero corpora vix pollicis crassitudinem assequuntur. Orta videtur hæc popularis traditio ex colubrorum in hoc loco præsentia, quam memorat Collinus, S. Amandi cellulam describens.

m Valde explicita olim fuerint oportet, quæ de hoc prodigio referebat populus; nam locum ipsum,

F

quo

A quo coluber mare ingressus tradebatur, determinabat: testis est Collinus, arenas Olonenses (Sables-d'Olonne, département de la Vendée) assignans.

n Gregorius Turonensis, Fredegarius atque alii rerum hujus ævi scriptores, a D. Bouquet editi, memorant lues plurimas atque pestes; verum harum nulla convenit cum hac, quæ tempore S. Juniani Pictavorum fines vastasset. Quod argumentum negativum infirmius tamen est, quam ut hæc rejiciatur narratio, potissimum, cum biographus scribat nosci hanc cladem; quod hujus Vitæ antiquitatem non nihil quoque suadet. Quæ inde apud Pictavienses orta forte sit erga S. Junianum religio, num. 22 Commentarii prævii fuit dictum.

o Vita amplior discedit hoc loco ab edita; illa scilicet habet: Jubare namque crastino terram irradiante, cum vir Dei de habitaculo suo ad plagam orientalem prospexit, ecce insperato vidit fontem scaturientem et impetu valido desilientem in proximum amnem; quem nemo antea viderat.

p Quid veri, quid falsi huic narrationi subleat, divinabit facile lector.

B q His miraculis adstipulatur S. Gregorii Turonensis textus num. 22 relatus.

r Sensus luxatus est; forte legi oportet: ad maleficos... duceretur.

s Fortunatus, qui Ruricium juniorem certo novit, non patrelem sed avum Ruricium seniorem nuncupat in epitaphio, quod de duobus Ruriciis conscripsit; excerpto distichon:

Accumulante gradus prænomine, sanguine nexi
Exultant pariter hinc avus, inde nepos (a).

Tametsi medio ævo vocabulum nepos, filium fratris indicabat, nec tantum, ut apud probe Latinos auctores, filium filii, (qua de re plura Vossium quævisse innotescit), litem de voce nepos movere nolo,

(a) Gall. Christ., tom. II, col. 503.

quandoquidem Fortunatus inter male Latinos computandus non sit. Cum ad diem XVII Octobris duorum SS. Ruriciorum gesta illustranda sint, non est quod hic refellam sententiam eorum, qui negant S. Ruricium seniorem ex matrimonio suo suscepisse liberos. Quod si jam de expulsionem dæmonum, quæ num. 9 S. Juniani Vitæ narratur, sententia exquiratur, duplex ponenda est quæstio: prior an Ruricii status morbidus ex dæmonum oriretur præsentia; altera an a S. Juniano reapse curatus sit. Ut affirmanter ad priorem responderetur, auctor saltem ævus neque credulior adesse deberet, siquidem quam difficile sit de vera possessione pronuntiare ex obviis catholicis theologis notum sit; ad posterius autem quæsitum annuendum esse arbitror, potissimum quidem quoniam non capio, qui populus adinvenisset S. Ruricium, suum episcopum, quem ecclesiastico cultu honorat, a dæmonibus fuisse possessum et a S. Juniano liberatum, nisi saltem ab aliquo epileptico curatus fuisset morbo.

t De hac basilica aut oratorio latius dictum fuit in Commentario prævio. Quæ vero num. 27 de loco, ubi S. Juniani corpus repositum fuit, reperire est, conferas cum his quæ Mabillonius in præfatione Sæculi II Benedic., et in epistola Eusebii Romani, Ruinartius in præfatione ad S. Gregorii Turonensis opera num. 53, aliove bene multos, qui vel de SS. tumulis vel de eorum canonizatione scripserunt. Facile inde intelligere erit, S. Junianum a S. Ruricio juniore fuisse canonizatum aut potius beatificatum, ut hodie loquimur.

u Hic sequebantur in Ms. codice, quæ ex S. Gregorio Turonensi num. 22 de S. Juniani miraculis retulimus, verba. In Vita ampliori ex iisdem verbis, latius dilutis, constatur integrum caput. Ea autem, utpote adjectitia, edendæ Vitæ subjicienda visa non sunt.

DE S. COLMANO, EPISCOPO

KILLRUADHENSIS, IN HIBERNIA.

C

SYLLOGE HISTORICA.

F

S. Colmani, Killruadhensis episcopi, adolescentia, disciplina, ætas.

SÆCULO VI.

S cotos Albionis et Scotos Hiberniæ nonnumquam confusos fuisse præterit neminem: unde accidit, ut, quotiescumque quorundam homonymorum Sanctorum gesta non apprimè noscuntur, ratio eos distinguendi non sit, quod hi a Scotis, illi ab Hibernis coli dicuntur. Quam ob rem non certo novimus an S. Colmanus, qui superioris die ex Scotorum Martyrologiis inter Prætermisissos relatus est, idem sit ac S. Colmanus, quem fasti sacri Hiberni hodierna die commemorant. Placet tamen affirmantium sententia, imprimis quoniam Martyrologia, qui unius meminerunt, alterum silent, et dies cultus quam maxime sibi propinqui sunt. Sed ad XXIV Novembris rediit locus hac de re dicendi. Porro S. Colmanus Killruadhensis episcopus nominatur die XVI Octobris in Festiologio B. Mariani Gormani, in Martyrologio Tamlactensi et in Martyrologio Dungalensi, iis scilicet, quæ a F. Michaele Clery exscripta et ex Hibernia Lovanium

transmissa, olim adhibita fuerunt a Colgano (vide præfationem ad lectorem ante Acta SS. Hiberniæ), et nunc in bibliotheca Burgundica Bruzellensi (a) asservantur. In Festiologio B. Mariani Gormani unice dicitur Colman, sed caractere paulo diverso adscripta sunt hibernice verba, quæ ita latine sonant: Colmanus, episcopus Killruadhensis in Dal-aradia juxta lacum Localaig in Ultonia. In Martyrologio Tamlactensi Colmanus Killruadhensis prodit; in Dungalensi Colmanus, episcopus Killruadhensis in Dal-aradia juxta lacum Localaig.

2 Dal-aradia autem regio nequit confundi, sic fere loquitur Rev. D. Lanigan (b), cum Dalrieda. Prior scilicet complectebatur partem meridionalem comitatus Antrim vergitque euronotum versus; major insuper pars comitatus Down, nisi integer hic comitatus, ad eam pertinebat. Porrigebatur vero a Newry usque ad montem Mis in

commoratus est in Dal-aradia,

(a) Numm. 1502, 1504, 5095. — (b) Ecclesiast. Histor. of Ireland, cap. v. not. 24, tom. I, p. 217.

baronia